

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@drsp.gov.ua

від 30.06.2017 № 5052/0/20-17
на № _____ від _____

**Управління соціально-економічного розвитку
Глухівської міської ради
Сумської області**

вул. Шевченка, 6, м. Глухів,
Сумська область, 41400

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акту

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Глухівської міської ради Сумської області «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців при спрощеній системі оподаткування» та «Про встановлення мінімальної вартості місячної оренди одного квадратного метра загальної площини нерухомого майна фізичних осіб», а також документи, що надані до них листом управління соціально-економічного розвитку Глухівської міської ради Сумської області від 19.05. 2017 № 04-05/105, і повідомляє.

1. Проектом рішення «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців при спрощеній системі оподаткування» передбачається затвердити Положення про єдиний податок (далі – Проект 1).

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов’язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Відповідно до вимог підпункту 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Таким чином, місцеві ради встановлюють місцеві податки та збори, при встановленні яких визначають їх обов'язкові елементи, у порядку, визначеному Кодексом.

Отже, пропонуємо редакційно впорядкувати текст Проекту 1, а саме, пунктом 1 встановити ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців при спрощеній системі оподаткування з одночасним визначенням їх обов'язкових елементів, а пункт 2 Проекту 1 – відповідно виключити.

Принагідно зазначаємо, що під час встановлення податків та зборів відповідно до вимог статті 7 Кодексу повинні бути визначені всі обов'язкові елементи податку або наведені посилання на конкретні положення Кодексу (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони вже встановлені.

2. Наданий аналіз регуляторного впливу до Проекту 1 (далі – АРВ) не відповідає в повній мірі вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, що набрала чинності з 15.03.2016 (далі – Методика), яка є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів.

Так, згідно з вимогами Методики в АРВ розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначененої проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона спрямована вплив.

Водночас при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом вимог бюджетного та податкового законодавства. При цьому не наведено даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

В свою чергу, одними з цілей державного регулювання згідно з розділом II АРВ, зокрема, є поповнення (збільшення) надходжень до місцевого бюджету за рахунок встановлення місцевих податків, а також встановлення ставок єдиного податку в залежності від доходів підприємців за видами

діяльності – зазначене відповідає принципу соціальної справедливості щодо установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків. Водночас жодного обґрунтування проектних розмірів ставок, зокрема алгоритму їх визначення, в АРВ не наведено.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей у розділі АРВ III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» не наведено всіх витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрутовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Отже, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів у розділі IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання, а саме, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього акту, а також яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання ним чинності.

Під час заповнення Тесту малого підприємництва (далі – М-тест), доданого до розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи

органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги», у «прямих» витратах не розраховано витрати, що понесуть суб'єкти малого підприємництва у зв'язку зі сплатою ними податків.

Також не прораховано бюджетні витрати на виконання вимог регуляторного акта як однієї зі складових М-Тесту (наприклад, витрати, що пов'язані з адмініструванням місцевих податків), що не дозволяє зробити висновок, як зазначено вище, щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Додатково зазначаємо, що при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

Крім зазначеного, при обґрунтуванні запропонованого строку дії регуляторного акта в АРВ задекларовано, що строк дії акту встановлюється чотири роки, що не узгоджується з вимогами Бюджетного та Податкового кодексів України, відповідно до яких здійснюється справлення місцевих податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі).

Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно перевіряти розміри ставок **місцевих податків та зборів**, що справляються в установленому Кодексу порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

Таким чином, строк дії регуляторного акту становить один рік.

При заповненні розділу VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» звертаємо увагу, що, окрім обов'язкових показників результативності регуляторних актів, мають бути визначені також додаткові показники результативності, які безпосередньо пов'язані із цілями регулювання та вирішенням існуючої проблеми (наводиться не менше ніж три кількісних показники у числовій та/або монетарній формі із зазначенням їх прогнозних значень).

В свою чергу, у розділі IX АРВ «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» визначено, що повторне відстеження результативності планується здійснити через 1 рік після набуття чинності регуляторним актом, що не узгоджується з вимогами статті 10 Закону. Враховуючи, що термін дії рішення складає один рік, повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Глухівської міської ради Сумської області «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців при спрощенні системі оподаткування» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз регуляторного впливу до нього – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики.

3. Проектом рішення «Про встановлення мінімальної вартості місячної оренди одного квадратного метра загальної площині нерухомого майна фізичних осіб» планується затвердити мінімальну вартість місячної оренди одного квадратного метра загальної площині нерухомого майна фізичних осіб згідно з розрахунком, який додається.

Відповідно до вимог статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» визначений вище проект рішення не містить норм регуляторного характеру, а його прийняття не потребує реалізації процедур, передбачених цим Законом.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України в установленому порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна